

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **prap. L. Ch.**, zast. Mgr. Václavem Strouhalem, advokátem se sídlem Čimelice 112, Čimelice, proti žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta ve věcech služebního poměru**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2019, č. j. PPR-27356-12/ČJ-2018-990131, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2021, č. j. 11 Ad 5/2019 – 142,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2021, č. j. 11 Ad 5/2019 – 142, **se** ve výrocích I. a III. **ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 1. 2019, č. j. PPR-27356-12/ČJ-2018-990131 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), bylo změněno rozhodnutí ředitele Ochranné služby Policie ČR ze dne 24. 7. 2018, č. j. OS-1067-10/ČJ-2018-OP (dále jen „*prvostupňové správní rozhodnutí*“), kterým byl žalobci přiznán doplatek služebního příjmu v rozsahu 386 hodin za nařízenou službu přesčas v důležitém zájmu služby, který se skládá z poměrné části přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, který připadá na každou tuto hodinu služby bez služby přesčas v kalendářním měsíci, v němž službu vykonal, ve výši 78 500 Kč hrubého služebního příjmu včetně doplatku služebního příjmu za dovolenou spolu s úrokem z prodlení ve výši 39 869 Kč hrubého služebního příjmu, kterou vykonal v rozsahu specifikovaném v prvostupňovém správním rozhodnutí. Žalobci nebyl přiznán doplatek za nařízenou službu přesčas v důležitém zájmu služby v období od 1. 1. 2007 do 11. 9. 2010 (resp. 30. 5. 2010) z důvodu promlčení dle § 206 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „*zákon o služebním poměru*“), a doplatek služebního příjmu za nařízenou službu za příslušníka, který byl uznán dočasně neschopným výkonu služby z důvodu nemoci v rozsahu 96 hodin. Změna prvostupňového rozhodnutí spočívala v tom, že ve výrocích I. až XXII. byl žalobci přiznán doplatek služebního příjmu v rozsahu 410 hodin, tedy ve výši 83 193 Kč, a úrok z prodlení byl pak specifikován pro jednotlivá období a částky. Výrokem XXIII. žalovaný nepřiznal doplatek za 72 hodin služby nařízených z důvodu absence příslušníka dočasně neschopného služby z důvodu nemoci (oproti původním 96 hodinám). Zároveň byla žalobci přiznána náhrada nákladů správního řízení ve výši 2893 Kč.

[2] Vydání daného prvostupňového správního rozhodnutí předcházelo zrušující rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ze dne 12. 4. 2018, č. j. PPR-22058-43/ČJ-2014-990131, kterému byla věc vrácena na základě zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2016, č. j. 3 Ad 17/2015 - 61, napadeného neúspěšnou kasační stížností (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2018, č. j. 8 As 21/2017 – 46).

[3] Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2019 napadl žalobce u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) žalobou, jíž se domáhal zrušení výroků XXIII. a XXIV. a výroku o náhradě nákladů správního řízení. Namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, nerespektování právního názoru Nejvyššího správního soudu a nedostatečně zjištěný skutkový stav. K nepřiznání doplatku z důvodu promlčení namítal nemravnost této námitky kvůli zastrašování a nátlaku na příslušníky nepodávat žádosti o doplatky za nařízenou službu přesčas a rovněž nepřezkoumatelnost a vnitřní rozpornost odůvodnění předmětného výroku (částečné přiznání doplatku v době, kdy dle správního orgánu již bylo promlčeno). Proti výroku o nákladech správního řízení žalobce brojil z důvodu, že právnímu zástupci byly přiznány cestovní výdaje z občasné pobočky v Čimelicích a nikoliv ze sídla/bydliště advokáta v Písku.

[4] Městský soud rozsudkem ze dne 26. 11. 2019, č. j. 11 Ad 5/2019 – 89, žalobu zamítl. Tento rozsudek zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 371/2019 – 52, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, neboť napadený rozsudek shledal vnitřně rozporným a nesrozumitelným, tedy nepřezkoumatelným. Upozornil na to, že městský soud sám konstatoval, že rozhodnutí žalovaného trpí zásadními vadami (neobsahuje žádné konkrétní skutečnosti vážící se k původnímu rozhodnutí, jež by ho činilo přezkoumatelným v potřebném rozsahu; ve správním spise jsou pouze neúplné podklady pro zjištění, z jakých důvodů byla žalobci nařizována práce přesčas; chybí odůvodnění k otázce „důležitého zájmu služby“). Konstatování těchto vad ovšem bylo dle názoru Nejvyššího správního soudu neslučitelné se zamítavým výrokem napadeného rozsudku. Navíc bylo nutné poukázat na to, že ač městský soud předestřel východiska pro posouzení důvodnosti žalobní argumentace poukazující na nemravné uplatnění námitky promlčení, žádným způsobem již poté nevysvětlil, proč stěžovateli nepřisvědčil. Podstatou žalobcovy argumentace bylo tvrzení, že na příslušníky předmětného útvaru byl ze strany nadřízených vyvíjen nátlak a byli zastrašováni za účelem jejich odrazení od uplatňování svých práv v souvislosti s tamní (a tehdejší) praxí nařizování služeb přesčas; i z toho žalobce dovozoval rozpor uplatnění námitky promlčení s dobrými mravy. Kasační soud upozornil na to, že pokud by bylo prokázáno, že k nátlaku docházelo a tento mohl mít za následek otálení příslušníka se včasným uplatněním jeho práv, jednalo by se o zcela zásadní skutkové zjištění pro účely právního posouzení mravnosti vznesené námitky promlčení; žádná relevantní skutková zjištění nebo právní názory k těmto otázkám však odůvodnění napadeného rozsudku nepodalo.

I. Rozsudek městského soudu

[5] Městský soud podruhé rozsudkem ze dne 15. 4. 2021, č. j. 11 Ad 5/2019 – 142 (dále jen „*napadený rozsudek*“), výrokem I. zrušil výrok XXIII. (nepřiznání doplatku za období od 1. 1. 2007 do 11. 9. 2010 z důvodu promlčení) a výrok o nákladech řízení před správním orgánem a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Ve zbytku (nepřiznání doplatku za 72 hodin služby přesčas) pak žalobu zamítl. Výrokem III. žalobci přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 32 297 Kč.

[6] Městský soud neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným, neboť námitky žalobce byly vypořádány a rozhodnutí bylo odůvodněno, pochybení neshledal ani ohledně výroku a odůvodnění nepřiznání doplatku za službu přesčas z důvodu dočasné pracovní neschopnosti jiného příslušníka.

pokračování

[7] Nedůvodná byla námitka vnitřní rozpornosti napadeného rozsudku ve vztahu k promlčení, neboť žalobce nebral v úvahu splatnost každého jednotlivého nároku na službu přesčas. Naopak důvodným shledal městský soud žalobní bod namítající rozpornost námitky promlčení s dobrými mravy. S odkazem na judikaturu týkající se otázky námitky promlčení a jejího rozporu s dobrými mravy a na zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu přistoupil k posouzení, zda v předmětné věci docházelo k žalobcem popisovanému zastrahování a nátlaku. Na základě dopisu ředitele Útvaru pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby příslušníkům a zaměstnancům útvaru k závěru roku 2013 a dopisu vedoucích skupin k plánované reorganizaci z dubna 2014 dovodil, že v útvaru, ve kterém žalobce sloužil, docházelo k systematickému nátlaku na to, aby se jednotliví příslušníci svých nároků nedomáhali a bylo jim naznačováno, že by mohlo dojít k ukončení jejich služebního poměru; obava ze ztráty zaměstnání může vést k tomu, že člověk raději nebude své zákonné nároky vůči zaměstnavateli uplatňovat.

[8] K nákladovému výroku správního rozhodnutí městský soud uvedl, že lze předpokládat, že advokát bude primárně uplatňovat náhradu cestovních výdajů právě z jeho sídla, neboť tak může efektivně doložit, jaká byla ujetá vzdálenost do místa poskytnutí právní služby; bylo by však nepraktické vázat poskytnutí náhrady cestovních výdajů na jedno místo, je proto na advokátovi, aby prokázal, že cestoval z místa odlišného od jeho sídla zapsaného v seznamu advokátů České advokátní komory. Nevyjdou-li v řízení najevo skutečnosti, které by zpochybnilly tvrzení advokáta o skutečně ujeté vzdálenosti, pak není důvod pochybovat o tom, že je v tvrzeném rozsahu skutečně vynaložil.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobce

[9] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl zrušit I. a III. výrok napadeného rozsudku a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel namítá nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadených částí rozsudku.

[10] Stěžovatel upozorňoval na to, že rozhodování městského soudu je nepředvídatelné; byť žalobce tvrdí od začátku, že vznesená námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy, městský soud toto konstatoval až ve svém v pořadí třetím rozsudku. Toto odporuje principu předvídatelnosti postupu orgánů soudní moci a principu právní jistoty. Zvýšené argumentační břemeno se uplatňuje nejen při odchýlení se od judikatury vysokých soudů, ale i od judikatury vlastní nebo jiných nižších soudů. Z odůvodnění napadeného rozsudku důvod této odchylky však vůbec nevyplyvá. Nic na tom nemůže změnit ani vázanost právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku; ten pouze vytýká absenci řádného vypořádání žalobní námitky, nikoli nesprávné posouzení této právní otázky jako takové.

[11] Rozpor námitky promlčení s dobrými mravy nelze opřít o dopisy, které byly napsány a zveřejněny až poté, co žalobce uplatnil nárok na doplatek služebního příjmu za službu přesčas; tyto se nevztahují na projednávanou věc. Navíc dopis ředitele útvaru obsahuje subjektivně zabarvené tvrzení a nelze z něj vyvozovat, že je způsobilé vyvolat v příslušnících dojem, že bude ukončen jejich služební poměr; to je možné jen v zákonem stanovených případech. Stěžovatel navíc podotýká, že žalobce svůj nárok uplatnil a propuštěn nebyl. Závěr městského soudu je nepodložený; napadený rozsudek je rozsudkem nezákonným a nepřezkoumatelným.

[12] Stěžovatel brojí i proti posouzení otázky náhrady nákladů správního řízení; tyto řádně přezkoumal. Na žalobci zůstává, aby vyčíslil a prokázal jízdní výdaje a jejich účelné vynaložení. Není důvod pochybovat o tvrzení advokáta o vynaložených nákladech, pokud v řízení nevyjdou najevo skutečnosti, které by jeho tvrzení zpochybnilly. Stěžovatel je spatřuje v tom, že advokát

žalobce měl nově zřízenou pobočku advokátní kanceláře v Čimelicích. Navíc sídlo advokátní kanceláře se nacházelo v panelovém domě, kde měl zároveň advokát (a jeho bratr) trvalý pobyt. Stěžovatel rovněž poukazoval na to, že cestu k úkonu právní služby vykonala koncipientka advokáta. Stěžovatel má za to, že účelnost vynaložených jízdních výdajů se váže k místu bližšímu konání úkonu, pakliže se neprokáže něco jiného.

[13] Co se týče výroku o náhradě nákladů soudního řízení, napadá jej stěžovatel z důvodu akcesority a také pro nesprávné právní posouzení a nepřezkoumatelnost. Městský soud měl zohlednit princip úspěchu ve věci zakotvený v § 60 s. ř. s. Protože žalobce byl úspěšný pouze částečně, měly mu být náklady přiznány v poměrné výši; úspěšný byl ze 2/3, neúspěšný z 1/3, přičemž při výpočtu se má odečíst neúspěch od úspěchu. Z toho vyplývá, že žalobce měl nárok na náhradu 1/3 vynaložených nákladů, nikoliv na jejich plnou výši.

II. A Vyjádření žalobce ke kasační stížnosti

[14] Žalobce má za to, že kasační stížnost je nepřípustná dle § 104 odst. 2 a 3 písm. a) s. ř. s. a představuje tak zneužití práva ze strany stěžovatele. Městský soud nejenže respektoval závazný právní názor kasačního soudu, ale i správně vyvodil skutkové závěry a správně právně je posoudil. K argumentaci stěžovatele ohledně možného ukončení služebního poměru uvádí, že jsou mu *„velmi dobře známy „důvody“, jakými lze skončit služební poměr, ukončit služební působení u útvaru anebo donutit příslušníka k podání žádosti o skončení poměru.“* Může jít například o zahajování kázeňských řízení, převedení na jiné služební místo a podobně. Veškeré okolnosti nasvědčují tomu, že stěžovatel i prvostupňový správní orgán zneužili svého silnějšího postavení v rámci služebního poměru. Na stát je navíc nutno v otázkách promlčení nahlížet přísněji.

[15] V otázce náhrady nákladů správního řízení poukázal na totožnou situaci řešenou rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2021, č. j. 8 As 61/2019 – 72, kdy byly stěžovateli, resp. jeho advokátovi, přiznány jízdní výdaje z jeho sídla a nikoli z pobočky. Pochybnosti stěžovatele pocházejí z osobního zaujetí vůči osobě advokáta, který úspěšně zastupoval příslušníky PČR před soudy. Žalobce má navíc za to, že i ohledně náhrady nákladů správního řízení má stěžovatel povinnosti dle § 180 služebního zákona, a měl tedy z úřední povinnosti zjistit skutkový stav a k tomu opatřit podklady pro rozhodnutí. Dále žalobce poukázal na to, že pobočka v Čimelicích byla občasná, že nebyl vyzván k prokázání cestovních výdajů a ani nebyl seznámen s podklady pro rozhodnutí (výpis z internetových stránek ohledně pobočky advokáta). Rejstřík České advokátní komory není ovládán stejnými zásadami jako jiné veřejné rejstříky; nadto neumožňuje uvést údaj o tom, že je pobočka občasná. Advokát je povinen poskytovat služby převážně ve svém sídle. Z § 13 odst. 5 a § 14 odst. písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), navíc vyplývá, že cestovní náhrady se stanovují z místa bydliště/sídla do místa úkonu; v souvislosti s tím žalobce poukázal na rozsudky městského soudu č. j. 11 Ad 22/2017 – 63, č. j. 3 Ad 13/2015 – 123, č. j. 5 Ad 8/2015 – 57. Na základě uvedeného žalobce navrhl odmítnutí, eventuálně zamítnutí kasační stížnosti, a vzhledem k polemice stěžovatele s právním názorem Nejvyššího správního soudu navrhuje přiznání náhrady nákladů soudního řízení i v případě odmítnutí kasační stížnosti.

II. B Replika žalovaného k vyjádření žalobce ke kasační stížnosti

[16] Stěžovatel ve svojí replice upozornil, že se nejedná o opakovanou kasační stížnost, a nelze tedy hovořit o její nepřípustnosti. Ohledně „vykonstruovaných“ důvodů pro ukončení služebního poměru stěžovatel uvádí, že při pochybnostech příslušníka ohledně zákonnosti postupu služebních funkcionářů je vždy možné domáhat se svých práv zákonnou cestou; odmítá tvrzení,

pokračování

že by využíval silnějšího postavení ve služebním poměru a poukazuje na to, že žádný nátlak na příslušníky nebyl prokázán.

[17] V otázce nákladů správního řízení stěžovatel zdůrazňuje, že nebyl povinen dokládat a prokazovat odkud advokát cestoval; to je povinnost žalobce, resp. jeho advokáta. Stěžovateli není jasné, jak by on sám z moci úřední mohl něco takového doložit. Postup v souladu s § 180 služebního zákona neznámá, že stěžovatel bude vycházet z ničím nepodloženého tvrzení žalobce, ale přistoupí ke zjištění stěžejních objektivních skutečností na základě spisového materiálu a veřejně dostupných informací. V daném případě vyšly najevo skutečnosti, které tvrzení advokáta zpochybnilo. Neprokázání tvrzení o cestovních výdajích nemůže jít k tíži stěžovatele. Stěžovatel nepovažuje za podstatné, jakým způsobem rozhodoval městský soud v jiných věcech, protože nemůže posoudit, na základě jakých rozhodných skutečností takto rozhodl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je přípustná (ve smyslu § 102 s. ř. s.) stěžovatel je v řízení zastoupen zaměstnancem s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a jsou naplněny i obsahové náležitosti stížnosti (§ 106 s. ř. s.).

[19] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatel napadá rozsudek městského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[20] Kasační stížnost je důvodná.

III. A Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku

[21] Kasační soud se v první řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť jen u rozhodnutí přezkoumatelného lze zpravidla vážít další kasační námitky. Stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný pro absolutní nedostatek důvodů, neboť městský soud zakládá svůj rozsudek na skutečnostech, které se nevztahují k projednávané věci (dopisy napsané po podání žádosti žalobce, z kterých má vyplývat, že byl žalobce zastrášován), a také z důvodu, že bod 85 napadeného rozsudku neodráží výrok II. napadeného rozsudku, což způsobuje nepřezkoumatelnost výroku III., kterým byla žalobci přiznána náhrada nákladů soudního řízení v plné výši.

[22] O nepřezkoumatelný rozsudek se může jednat v případě nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. K obsahu pojmu samotného se Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjadřoval, odkazuje proto na své rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, dle kterého „[z]a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozzeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. [...] Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké

důkazy byly v řízení provedeny.“

[23] Zdejší soud rovněž v této otázce již vyslovil, že přestože je nutné důsledně trvat na dostatečném odůvodnění z hlediska ústavních principů, nelze k tomuto přistupovat zcela dogmaticky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Platí, že z odůvodnění jako celku musí být jasný názor soudu na aspekty rozhodované věci. Nelze „*povinnost soudu řádně odůvodnit rozhodnutí chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009 – 98). Případné dílčí nedostatky či nízká kvalita rozsudku nezpůsobují samy o sobě jeho nepřezkoumatelnost bez dalšího (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, které není způsobilé přezkumu pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro něž bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Proto zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí.

[24] Po posouzení předmětného kasačního důvodu Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Je z něho zřejmé, z kterých důkazů soud při zkoumání rozporu námitky promlčení s dobrými mravy vycházel, přičemž tyto byly v řízení řádně zjištěny a provedeny. Jejich nesprávné právní posouzení městským soudem, jak bude rozebráno níže, nezakládá vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Jedná se o nesprávné posouzení právní otázky městským soudem, případně jeho nesprávný postup při výpočtu náhrady nákladů soudního řízení.

[25] K námitce žalobce ohledně nepřípustnosti kasační stížnosti, kterou uplatnil ve svém vyjádření, kasační soud ve shodě se stěžovatelem upozorňuje na to, že se skutečně nejedná o opakovanou kasační stížnost; je podána jiným účastníkem a pro důvody dosud Nejvyšším správním soudem výslovně věcně neposuzované. Kasační stížnost nemíří pouze proti nákladovému výroku, tudíž se neaplikuje ani § 104 odst. 2 s. ř. s.

III. B Rozpor námitky promlčení s dobrými mravy

[26] Stěžovatel namítal nepředvídatelnost rozhodování městského soudu, který konstatoval rozpor námitky promlčení s dobrými mravy až ve svém třetím rozsudku. Tento fakt však nehraje při posouzení důvodnosti kasační stížnosti roli; předchozí rozsudek městského soudu byl zrušen pro nepřezkoumatelnost, není proto podstatné, co v něm bylo řečeno, neboť trpěl zásadní vadou, pro kterou jej musel kasační soud zrušit. Nebylo by myslitelné klást případná pochybení městského soudu k tíži žalobce. Nic na tom nemůže změnit ani úplně první rozsudek městského soudu (ze dne 14. 12. 2016, č. j. 3 Ad 17/2015 – 61); tento rušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[27] Stěžovatel má však pravdu v tom, že Nejvyšší správní soud se ve zrušujícím rozsudku nevyjadřoval k tomu, zda otázka rozporu námitky promlčení s dobrými mravy byla posouzena správně či nikoliv, pouze konstatoval, že městský soud „*adekvátním způsobem předestřel východiska pro posouzení důvodnosti žalobní argumentace poukazující na nemravné uplatnění námitky promlčení, žádným způsobem již poté nevysvětlil, proč stěžovateli nepřisvědčil. V podstatě se tedy omezil na podání kompilátu judikaturních východisek k problému uplatnění námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy, aniž by je jakkoli vztáhl na skutkové okolnosti nyní posuzované věci. Jeho „vypořádání“ předmětné žalobní námitky je tudíž rovněž nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že podstatným aspektem stěžovatelovy žalobní argumentace v tomto směru bylo i tvrzení, že na příslušníky předmětného útvaru byl ze strany nadřízených vyvíjen nátlak a byli*

pokračování

zastřování za účelem jejich odrazení od uplatňování svých práv v souvislosti s tamní (a tehdejší) praxí nařizování služeb přesčas; i z toho stěžovatel dovozoval rozpor uplatnění námitky promlčení s dobrými mravy. Nejvyšší správní soud má za to, že takovýto argument nezbytně vyžaduje náležité vypořádání ze strany městského soudu. Pokud by ostatně bylo prokázáno, že ke stěžovatelem zmiňovanému nátlaku skutečně docházelo, a že tento mohl mít za následek otálení příslušníka se včasným uplatněním jeho práv (tj. s jejich uplatněním před uplynutím promlčecí doby), jednalo by se o zcela zásadní skutkové zjištění pro účely právního posouzení mravnosti vznesené námitky promlčení. Žádná relevantní skutková zjištění ani právní názory však odůvodnění napadeného rozsudku k těmto otázkám nepodává, v čemž je rovněž napadený rozsudek nepřezkoumatelný.“

[28] Nejvyšší správní soud tedy zavázal městský soud k tomu, aby řádně vypořádal předmětnou žalobní námitku a neomezoval se pouze na konstatování judikturních východisek, nýbrž je aplikoval na daný případ. Uvedl, že v případě, že by se prokázalo tvrzení žalobce, že docházelo k nátlaku na příslušníky, který mohl mít za následek otálení příslušníka s včasným uplatněním jeho práv, jednalo by se o zásadní skutkové zjištění pro právní posouzení mravnosti námitky promlčení. Nejvyšší správní soud ani nemohl hodnotit, zda městský soud posoudil otázku mravnosti promlčení správně či nikoliv; v době rozhodování zde nebyla žádná skutková zjištění, na základě kterých by bylo možné takový závěr učinit.

[29] Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. 23 Cdo 123/2011, který říká, že uplatnění námitky promlčení je v rozporu s dobrými mravy ve výjimečných případech, kdy by promlčení bylo zneužito v neprospěch účastníka, který jej nezavinil, a zánik nároku na plnění by vůči němu „*byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení.*“

[30] Městský soud z judikatury, kterou v napadeném rozsudku cituje, správně dovodil, že rozpor s dobrými mravy v případě námitky promlčení lze konstatovat pouze v mimořádných případech a za okolností, kdy rozpor s dobrými mravy existoval ve výjimečné intenzitě. V posuzovaném případě městský soud výjimečnou intenzitu shledal na základě dopisu ředitele Útvaru pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby příslušníkům a zaměstnancům útvaru z prosince 2013 a na základě dopisu vedoucích skupin k plánované reorganizaci z dubna 2014. S tímto závěrem městského soudu se Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit. Městský soud opírá svůj závěr o dopisy napsané až po datu podání žádosti žalobce. Z těchto nelze bez dalšího dovodit, že byl na příslušníky vyvíjen nátlak, který měl za následek otálení konkrétního příslušníka se včasným uplatněním jeho práv. Z jiných důkazů městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku nevychází. Existence obavy příslušníka ze ztráty zaměstnání při uplatňování jeho práv konstatované městským soudem není ničím podložena. Koneckonců i zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu říká „*[p]okud by ostatně bylo prokázáno, že ke stěžovatelem zmiňovanému nátlaku skutečně docházelo...*“ V takovém případě by se jednalo o zásadní skutkové zjištění, které by muselo být posouzeno ve vztahu k mravnosti uplatněné námitky promlčení; bylo by tedy nutno zkoumat, zda se jedná o okolnost natolik výjimečnou a v takové intenzitě, že by mohla odůvodnit tak významný zásah do právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení.

[31] Námitka stěžovatele o neprokázání rozporu námitky promlčení s dobrými mravy je tedy důvodná.

III. C Náhrada nákladů správního a soudního řízení

[32] Co se týče náhrady nákladů správního řízení, městský soud námitku posoudil zcela

v souladu s již dříve vysloveným názorem Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 23. 3. 2021, č. j. 8 As 61/2019 - 72), a kasační soud mu tedy zde nemá co vytknout. V případě, že v řízení nevyjdou najevo skutečnosti, které by zpochybnilly tvrzení advokáta o skutečně ujeté vzdálenosti, není důvod pochybovat o tom, že je v tvrzeném rozsahu skutečně vynaložil. Stěžovatel tvrdí, že během správního řízení takové skutečnosti najevo vyšly; považuje za ně existenci nové pobočky, fakt, že právní úkon provedla koncipientka a úřední záznam, dle kterého se sídlo advokátní kanceláře nachází v panelovém domě, kde fakticky žije bratr advokáta. Tyto skutečnosti nejsou způsobilé tvrzení advokáta zpochybnit. Z pouhé existence pobočky samotné nelze dovodit, odkud advokát cestoval. Při provedení právního úkonu koncipientkou advokáta na základě substitučního zmocnění lze předpokládat, že i tato musela cestovat z místa, kde práci vykonává, a není důvod pochybovat o tom, že tímto místem je sídlo advokáta, pokud advokát při vyčíslení svých nákladů toto tvrdí. Co se týče sídla advokátní kanceláře, není specifikováno, že by se nemohlo nacházet např. v bytě advokáta. Ze stavovských předpisů vyplývají povinnosti jako například sídlo mít či vést kancelář tak, aby nebyla snižována důstojnost advokátního stavu, nicméně nejsou kladeny striktní požadavky na sídlo jako takové.

[33] Výrok o náhradě nákladů soudního řízení (výrok III.) musí být zrušen v návaznosti na zrušení výroku I. rozsudku městského soudu. Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného podotýká, že městský soud by v případech, kdy je účastník úspěšný pouze částečně, měl poměr jeho úspěchu vůči neúspěchu promítnout i do výpočtu náhrady nákladů soudního řízení; to vyplývá i z § 60 odst. 1 s. ř. s.: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“

IV. Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná (nesprávné posouzení otázky rozporu námítky promlčení s dobrými mravy na základě provedených důkazů), a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil rozsudek městského soudu ve výrocích I. a III. a věc mu v této části vrátil k dalšímu řízení. V něm je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4. s. ř. s.).

[35] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu